

inden man gaar til et nyt Skib af samme Art, da at have en Slags Erfaring for, hvorledes Lørdensskjold vil virke. Det er nu imidlertid klart, at vi efter den Fremstilling, som den høitærede Marineminister gav af Marinens Udvikling til Hævedvalget ifjor, og som findes i Tillæg B. Sp. 1119 og deromkring, mangle meget Væsentligt endnu i at have de 10 mindre Korvetter, Skonerter og Kanonbaade, arrangerede med lettere Skytz, 4 Paniserkanonbaade med panserbrydende Skytz, 8 upantsrede Kanonbaade med panserbrydende Skytz og 30 meget hurtige Torpedobaade; der mangler altsaa ikke Lidet i den Flaade af mindre Skibe, som den høitærede Minister udviklede, at vi skulde have, og det er meget vanskeligt — vi Lægmænd have fuldstændig Ret til at tale med derom, thi de Sagkyndige kan man ogsaa faae til at sige, at det er meget aarsageligt — at sige, hvad der i paafølgende Tilfælde kan blive os nyttigst, enten flere mindre Skibe eller et enkelt større, — her kan blive en betydelig Del mindre for den høitærede Marineministers 5 Millioner eller mere — men jeg skal ikke komme dybt ind derpaa. Jeg siger imidlertid kun, at den meget ærede Minister maa have endnu mange Ønsker at søge opfyldte med Hensyn til Udviklingen af Kanonbaade og Bygningen af Torpedobaade og deslige for Flaaden nødvendige og nyttige Fartøier. Naar da den høitærede Minister tager vort Forslag daaare, vil jeg, uagtet jeg ikke gaar saa vidt som den ærede Ordfører og det ærede Medlem for Helsingør i deres mageløse Hengivelse i Ministerens Billie med Hensyn til Maaden, hvorpaa han vil udvikle Flaaden, sige, at jeg i dette Tilfælde vil overlade til ham at handle efter sit Skjøn, lade ham vælge, hvad han vil, indenfor disse Bælsb. Imidlertid naae vi en Del større Erfaring med Hensyn til Helgoland, og det tror jeg slet ikke vil være stabeligt. Jeg har ikke set nogen Beskrivelse af, hvorledes Helgoland stiller sig i søer Søgang udenfor vore nærmeste Farvande, og jeg har heller ikke set nogen Beskrivelse af, hvorledes det gestalter sig, naar de større Kanoner ombord komme rigtig til at skyde løs; jeg har tidligere hørt, at det ryster i Nerterne — med Nerterne mener jeg ikke Porcellænet — men det skal jeg nu ikke udtale mig nærmere om. Prøv altsaa endnu Helgoland noget nærmere og lad os ialtsald ogsaa faae prøvet Lørdensskjold, og multigt, at man da daaare kan blive enig med Marinebestyrelsen om noget ganske Andet, thi vi ere ikke for en længere Tid bundne til dette Smaarebsef. Det er Begrundelsen af vort Forslag, og der ligger ingen Uvillie i det. — Hvad isvrigt Forslagene angaar, har jeg været med til at stille et Par andre til Navigationsstoleveseriet under Nr. 148 og 149, som jeg skal omtale. Det meget ærede Flertal og derimellem den ærede forhenværende Marineminister, det ærede Medlem

for Helsingør (Thomsen), har iaar besluttet at bryde den Tradition, som Rigsdagen har fulgt med Hensyn til Bevillingerne til vort Navigationsvæsen, og gaar over i en hel anden Stilling, under Grunde, som man muligvis kunde hente fra en Almuefriskole, men som ikke kunne hentes fra det Forhold, som her omhandles. For Ordførers Bedkommende undrer det mig ikke, thi han viste, at han ikke var videre inde i den Sag, men for en forhenværende Marineminister kan jeg ikke negte, det forundrede mig meget. Jeg stylder Sagens Vigtighed, men ogsaa de Paagældende, som vente, at jeg skal tale denne Sag, nærmere at udtale mig herom for Thinget; men for at jeg kan gjøre dette frit og med fornøden Modgift imod al anden mulig Giftblanding, har jeg stillet Forslaget under Nr. 149, der fritager mig for at komme i nogenformhelst pekuniær Berøring med det Forhold, jeg vil omtale. Jeg er nemlig saa heldig stillet at staa i Forbindelse med den under Nr. 149 nævnte Undervisningsanstalt, og jeg sætter en Værdi deri. Jeg veed, at denne Anstalt ikke kan komme til at sæve eller lide Noget, og at dens Undervisning, altsaa dens Nytte for dens Opgave, ikke vil komme til at lide under Sænet, hvis dette Underændringsforslag vedtages, thi den kan da, om fornødent, understøttes fra en anden Kilde. Var der Tale om et fast Tilbud, vilde jeg ikke sige dette, thi da kunde jeg ikke sige det, og da vilde jeg væge denne Anstalt i dens Virksomhed for den fælles Opgave, som jeg vilde væge enhver af de andre. Da var det personlige Forhold brudt, det vil sige, den er utvivlsomt ikke sikret saaledes, at den ikke kunde lide Skade, naar her var Tale om fast Tilbud. Det er Betegnelsen for Forslaget Nr. 149, at det er stillet for at staa fuldstændig personlig frit i det Forhold, jeg nu vil omtale, det er stillet som et Tilbud til Flertallet, navnlig det ærede Medlem fra Helsingør som den, der er mest sagkyndig paa det Omraade som forhenværende Marineminister. Vil han ikke modtage det, har jeg selvfølgelig in en Interesse af dette Underændringsforslag. Jeg har søgt at formaa mine Venner til at stemme derfor; det Høieste jeg tror, de ville vove, er, uden at stemme, at overlade Flertallet, hvad det vil gjøre med Forslaget, og jeg følger dem. Naar dette Underændringsforslag vedtages, er Forslaget Nr. 148 akkurat det Bælsb, som Marine-ministeren have forlangt. Bertillands have vi ladet Smandenes Uddannelse saagodtsom seile sin egen Sp. Tidligere overlod man dem til fuldstændig private Anstalter, censurerede disse gennem en offentlig, kongelig Regjeringskommission, forsaavidt de gennem deres Dimittenter havde Noget med denne Sag, at gjøre. Saalænge Rigsraadet havde denne Sag under sig, brød det sig naturligvis ikke om saadanne Smaating som Undervisning af Koffardisfolk eller om fattige Spfolk, og Regjeringen maa jo have havt andre